

Grøntvedt Nutri AS
Postboks 325
7129 BREKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon

May Brit Myrholt Gorseth, +47 74168057

Uthaug - Oversendelse av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven - Grøntvedt Nutri AS - Ørland kommune

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknaden fra Grøntvedt Nutri AS fra 05.11.2019 med tilleggsopplysninger. Vi har besluttet å gi tillatelse til produksjon av fiskemel og fiskeolje. Tillatelsen med vilkår er vedlagt

Før tillatelsen kan tas i bruk må alle nødvendige tillatelser etter annet lovverk være avklart.

Statsforvalteren viser til søknad, datert 05.11.2019, med tilleggsopplysninger. Grøntvedt Nutri AS søker om produksjon av fiskemel og fiskeolje fra råstoff som kommer fra nabofabrikken Grøntvedt Pelagic AS sitt biprodukt fra sild og makrell. Anlegget ligger på industriområdet ved Uthaug i Ørland kommune.

Informasjon om vedtak

Statsforvalteren har gitt Grøntvedt Nutri AS en tillatelse etter forurensningsloven til en årlig produksjon av:

- 10 000 tonn fiskeolje
- 10 000 tonn fiskemel

Tillatelsen for produksjon av biprodukter av sild/makrell er gyldig frem til ett år etter det blir fastsatt nye BAT-konklusjoner for bransjen slakterier og animalske biprodukter (*Slaughterhouses and Animal By-products Industries*). Statsforvalteren vil da revidere tillatelsen, og sette nye vilkår, i tråd med forpliktende utslippsnivåer assosiert med BAT (BAT-AEL).

Det skal utarbeides ny reguleringsplan for området. Fra Ørland kommune sin side er det derfor gitt dispensasjon for to tiltak (fiskeoljetanker, scrubbing og piper) for to år. Dispensasjonssøknaden for propantanken er ikke ferdig behandlet.

Statsforvalteren understreker at Grøntvedt Nutri AS også må innhente nødvendige tillatelser fra andre myndigheter.

Tillatelsen med tilhørende vilkår er vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Merk at vedleggene til tillatelsen er en del av de juridiske kravene til bedriften.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltakene for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Statsforvalteren videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, har vi uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3 og følgende. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1 til tillatelsen. For virksomheter som benytter slike stoffer som innsatsstoffer eller de dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3 følgende.

Vi vil understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Frister i tillatelsen

Tiltak	Frist	Vilkår nr.
Utslippsmålinger (vaskevann/avløpsvann)	Hver gang det slippes vaskevann/avløpsvann til renseanlegget hos Grøntvedt Pelagic AS	3.1
Luktprøver	4 ganger per år i 2021 Deretter en gang per år dersom analyseresultatene ikke tilsier oftere målinger	4.2.1 og 13.5
Resultat fra luktprøver, med faglig vurdering, sendes Statsforvalteren	Fortløpende. Senest innen 2 mnd. etter at luktmålingen er gjennomført.	4.2.1 og 13.5
Spredningsberegninger for lukt	Fortløpende. Senest 3 mnd. etter at luktmålingen er gjennomført.	4.2.1
Luktrisikovurdering sendes Statsforvalteren	01.08.2021	4.2.2
Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og system for mottak av naboklager	Ved oppstart	4.2.4
To støysonekart for virksomheten	31.12.2021	7 og 13.4
Etablering av system for energiledelse	Ved oppstart	8.1
Beregning av spesifikt energiforbruk	Årlig	8.3

Egenkontrollrapport via Altinn	Innen 1.3 hvert år	10.5
Overvåkningsprogram for oppfølgende overvåking av resipienter i sjø	1.5.2021	11.1
Sende inn rapport fra overvåking i sjø (iht. overvåkingsplan) til Statsforvalteren	Fortløpende. Senest innen 1.3 året etter at undersøkelsen er gjennomført.	11.1
Registrering av overvåkingsdata i databasen Vannmiljø	1.3, året etter at undersøkelsen er gjennomført	11.1
Utredding av diffuse utslipp	1.5.2021	13.1
Utarbeide et program for utslippskontroll	01.05.2021	13.2
Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann	31.12.2021	13.3

Saksframstilling

Grøntvedt Nutri AS har søkt om produksjonen av årlig produksjon av 10 000 tonn fiskemel og 10 000 tonn fiskeolje. Det skal brukes avskjær fra sild og makrell som skal transporteres fra Grøntvedt Pelagic AS og inn til Grøntvedt Nutri AS. Avskjær som skal gå til ensilasje skilles vekk og avskjær til fiskemel og fiskeoljeproduksjon går inn i Grøntvedt Nutri AS.

Utslipp til sjø etter rensing

Produksjonen av fiskemel og olje vil være en lukket produksjon. Utslipp til sjø vil være fra vasking av fabrikken som skjer to ganger i året. Vaskevannet vil gå via grovsil til fettavskiller. Dette renseanlegget ligger inne i fabrikken til Grøntvedt Pelagic AS. Etter rensing vil avløpet gå ut i Bjugn fjorden på 25 meters dyp. Det vil si at det er felles avløpsledning fra de to fabrikkene Grøntvedt Nutri AS og Grøntvedt Pelagic AS.

Kjølevannet fra maskinelt utstyr samt avløp fra scrubber, slippes ut på ca 15 meters dyp i Bjugn fjorden. Dette er to separate ledninger som ligger ved siden av hverandre.

Grøntvedt Nutri AS har sendt inn resipientundersøkelse, som ble foretatt for Grøntvedt Pelagic AS med feltarbeid datert 01.10.2018. Denne rapporten viser tilstandsklasse IV - dårlig ved utslippspunktet, tilstandsklasse I - svært god i overgangssonen og i fjernsonen tilstandsklasse II - god. Grøntvedt Nutri AS får vilkår om gjennomføring av disse undersøkelsene sammen med Grøntvedt Pelagic AS.

Grøntvedt Nutri AS søker om utslipp av fett, i gjennomsnitt 100 mg/l og utslipp av suspendert stoff, gjennomsnittlig på 500 mg/l.

Renseanlegg og utslipp til luft

Grøntvedt Nutri AS søker om utslipp av lukt fra luktreduksjonsanlegget på 1 OU/m³ med en avgasstrøm (Nm³/h) på 65 000 med en temperatur på 10 grader. Høyden over bakken er satt til 25-30 meter.

Det er lagt ved søknaden en rapport for spredningsanalyser for lukt. Rapporten er utarbeidet av PurEnviro og er datert 04.11.2019. Rapporten inneholder beregninger for rensing på 90% effektivitet (lav rensegrad) og 95% rensing (høy rensegrad).

Eksakte verdier på rensegrad på anlegget er ikke kjent. PurEnviro skriver derfor at anlegget bør planlegges med litt sikkerhetsmarginer, og at det bør velges skorstein med 25-30 m høyde og et renseanlegg som leverer bedre enn 90% renseanlegg.

I tillegg søkes det om avgasser fra energiproduksjon med utslippskomponenter NO_x med en konsentrasjon på 250 mg/Nm³, CO 80 mg/Nm³ og støv på 20mg/Nm³.

PurEnviro har også utarbeidet rapport for spredningsanalyser for røykgass. Rapporten er datert 29.10.2019. Rapporten inneholder spredningsberegninger slik det er beskrevet i veileder M980. (Miljødirektoratet). Konklusjonen er at med en skorsteinshøyde på 22 meter er alle parameter innenfor kravene i forurensningsforskriften § 27-5.

Støtutslipp til luft

Bedriften har vurdert at støtutslipp til vann og luft, ikke vil forekomme.

Diffuse luktkilder

Bedriften skriver i søknaden at det vil bli installert avtrekk direkte i luktblastet produksjonsutstyr og en generell avtrekk av lokalene. I tillegg så vil luft fra avtrekksanlegget renses for lukt i sjøvannsscrubber. Dette anlegget forhindrer det som vanligvis vil være diffuse utslipp, som åpne porter og generelle utslipp av utettheter i bygningsmassen.

Energi og energigjenvinning

Energikilder som skal benyttes i anleggene er elektrisitet og LPG for dampproduksjon.

Virksomheten har i epost datert 14.01.2021 svart at størrelsen på anlegget i nominell tilført termiske effekter i MW er 4,38 MW. For gassanlegg gjelder forurensningsforskriften kapittel 27 for anlegg i området 5-50 MW.

All produksjonen i biproduktanlegget skal skje i lukkede systemer og alle rørene er isolerte, for å unngå varmetap. Overskuddsvarme fra kondensat fra inndamper brukes til indirekte oppvarming av råstoff.

Ifølge søknaden blir kravene til NO_x-utslipp i forurensningsforskriften overholdt.

Bedriften søker om døgntkontinuerlig drift, 300 døgn per år, for produksjonsprosessen.

Planavklaring og kommunal behandling

Produksjonen er lagt ved siden av Grøntvedt Pelagic AS sitt anlegg på Uthaug. Området er avsatt til Industri og havneområde.

Søknaden ble lagt ut til offentlig høring i kommunen med høringsfrist 10.06.2020. Ørland kommune fikk høringsfrist til 01.07.2020.

Statsforvalteren mottok en del merknader til søknaden i høringsperioden. Kulepunktene under er en forenklet liste over sentrale merknader:

Støy:

- Stor belastning allerede på støy i området både når det gjelder flystøy og tungtransport gjennom Havnegaten og Bakarosveien både fra Grøntvedt Pelagic, men også fra sementfabrikken.

- Mye støy allerede fra nåværende fabrikk med lossing av råvarer, ferdigprodukt, kjølevifte, frys og kjøleanlegg.

Trafikksikkerhet:

- Foreslår at det tas målinger av trafikkbelastningen i Havneveien
- Transport fra Grøntvedt Nutri AS vil gå gjennom gul sone før den når rød sone
- Bekymret for en sterk økning i boligområde og tilstøtende veier
- Havneveien som er alternative vei ut fra området er allerede sterkt belastet og nedslitt
- Det er ikke gang og sykkelsti noe som skaper mange farlige situasjoner for myke trafikanter
- Økt transport vil gi økt støybelastning, økt forurensning, økt trafikkfare, økt slitasje på veiene
- Trafikktelling på Uthaug bør vurderes

Lukt:

- Vil luktreducerende tiltak fjerne all lukt?
- Som innbyggere krever vi at Statsforvalteren i Trøndelag stiller de strengeste krav til utslipp slik at det ikke er til plage for innbyggerne. Det betyr at kav om rensesystem og pipehøyde som minst gir en beregnet renseeffekt $< 0,5 \text{ OUe/m}^3$, målt som maksimal månedlig timefraktil.
- Bekymret for at produksjonen skal medføre ubehagelig lukt og støy
- Lokale vindforhold medfører at eventuell lukt treffer tettbebyggelsen ved fabrikk

Eksplosjonsfare:

- Farlige stoffer til stede i industriområdet som potensielt kan utgjøre stor fare for liv og helse
- Beboerne på Uthaug er usikre på om Forsvaret er høringspart i saken
- Foreligger det en beredskapsplan for håndtering av hendelser og varsling av befolkningen?

Utslipp til sjø:

- Vil støt-utslipp ikke forekomme? Ikke vurdert
- Bekymring for ukontrollerte utslipp til nærområder, som de har opplevd flere ganger
- Ser fortsatt store sildefettflak på sjøen som driver inn i Bjugn fjorden
- Bekymret for at produksjonen skal medføre utslipp med forurensning til Bjugn fjorden og strendene rundt Uthaug
- Uforståelig at verneplanens intensjon kan være forenlig med mangedobling av utslipp
- Det ødelegger den pene fjæra og badestranden vår.

Andre ting:

- Ønsker at Uthaug skal fortsette å være et trygt og rent sted så man kan fortsette å ha en god oppvekst
- Situasjonsskartene er unyttige, til dels villenende
- Adkomst til Litjmoloen og kommunal kai - hvordan påvirkes denne?
- Økt lysforurensning i mørketiden
- Statsforvalteren i Trøndelag må få laget en risiko- og sårbarhetsanalyse som belyser alle sider i saken, i og med at Ørland kommune ikke har vært interessert i å lage en slik analyse
- Det er oversendt flere klager på forurensning til Statsforvalteren uten at det har blitt bedre.
- Mener det bør være stans i sommermånedene samt julehøytiden
- Jeg ønsker meg klare ord, ikke cirka hentydninger i forhold til støy, røyk, lukt og forurensning
- de ikke er imot den nye fabrikk, men er redd for mer belastningen for området både når det gjelder støy og lukt.

Ørland kommune gjorde følgende politiske vedtak, da saken var på høring i kommunen:

Ørland kommune skriver fra vedtak i møte 23.06.2020 at arealet er avsatt til havn og industri i Reguleringsplan for Del av Uthaug Havn. ... Tiltaket er i tråd med arealformålet i plan. Ifølge reguleringsbestemmelsene pkt 1.3 skal ikke mønehøyde/gesimshøyde for ny bebyggelse må ikke overstige 11.5 meter. Pipe fra renseanlegg har beregnet øyde på 25-30 meter. Det må søkes om dispensasjon for dette forholdet.

Ørland kommune har i tillegg gitt dispensasjon for tre fiskoljetanker i vedtak datert 13.09.2020. Dette er påklaget og klagen er oversendt Statsforvalteren for avgjørelse.

Ørland kommune har også gitt dispensasjon for scrubb og 2 piper i vedtak datert 13.09.2020. Dette vedtaket er også påklaget og oversendt Statsforvalteren for avgjørelse.

Bedriften har også søkt om dispensasjon for arealformål og byggegrense for propantank. Propangastanken er bygget på område avsatt til havn. Dispensasjonssøknaden er ennå ikke avgjort av Ørland kommune.

Andre innspill fra kommunen

Kopparn Utvikling uttalte seg i brev datert 03.07.2020. For en kommune vil det også være naturlig å uttales seg næringspolitisk i en slik sak. De mener at tiltaket retter seg mot to nasjonalt definerte næringsområder det skal satses på. Den blå økonomien og den sirkulære.

Andre som har uttalt seg:

Kystverket uttalte seg i brev datert 26.05.2020 om søknaden slik den ble lagt ut på høring. Forsvaret uttalte seg i brev datert 26.06.2020 om søknaden slik den ble lagt ut på høring.

Grøntvedt Nutri AS sine kommentarer til innspillene

Trafikk:

- Grøntvedt Nutri vil fjerne vann fra sluttproduktet og således redusere total tonnasje avskjær fra området med ca 65%
- Årlig forbruk av syre vil reduseres med rundt 1000 tonn.
- Ferdigvare ut fra fabrikk planlegges kjørt med båt av hensyn til miljø og naboer
- Trafikk inn og ut av industriområdet reduseres

Utslipp til luft/lukt:

- Bedriften vil produsere mel og olje av kvalitet godkjent for humant konsum. Grunnforutsetningen for en slik produksjon setter andre kriterier til ferskhet og kvalitet
- Fersk råvare vil komme nedkjølt inn i prosessen
- Med dette bakteppe forventes luktutfordring å håndteres bedre
- Anvendt teknologi er spesielt konstruert for Grøntvedt Nutri sin prosess

Utslipp til sjø/eutrofiering, fett:

- Fett har en økonomisk betydning, det skal omsettes og ikke slippes ut
- Skulle det oppstå lekkasje til ytre miljø vil utslipp gå via avløpsrenner i fabrikk og samles internt i sikkerhetskum
- Ved utilsiktet utslipp vil væske kunne pumpes direkte til eksisterende renseanlegg
- Alternativt kan oppsamlet væske føres til egne oppbevaringstanker

Ekspløsjonsfare:

- Tørkeprosessen for mel er konstruert slik at melpartiklene danner stort volum og redusert overflate

- Melet finknuses ikke. Større partikler har mindre risiko for ukontrollert reaksjon med omgivelsene
- Installert utstyr er jordnet
- Alt øvrig elektrisk utstyr vil kontrolleres etter installasjon, ved testkjøring og senere periodisk som en del av bedriftens internkontroll
- Renhold i melmølle og kontinuerlig bruk av stabiliserende antioksidanter i mel

Maursyre, ammoniakk, LPG:

- Syrekonserveringen vil falle bort
- Mengde ammoniakk vil ikke påvirkes siden det ikke forgår noen energikrevende kjøling av sluttproduktet
- Brannmur er satt opp for å beskytte LPG tank mot brann i bygg

Henvisning til Pelagic Karlsund:

- Grøntvedt Nutri ber om at det ikke settes restriksjoner på drift som er konkurransevridende
- Begrensninger på utslipp til luft på 0,5 OU er satt i sammenheng med at samlet utslipp av lukt fra industriområdet ikke skal overskride 2 OU.

Tiltakets miljøpåvirkning

Produksjonen vil hovedsakelig kunne påvirke miljøet gjennom utslipp til vann, lukt, støy og at det blir generert farlig avfall. Lagring av kjemikalier og farlig avfall kan medføre fare for akutte utslipp. En utslippstillatelse vil i hovedsak regulere utslipp av organisk stoff / næringsstoff, kjemikaliebruk, avfallshåndtering, støy og lukt. Isolert sett er slike utslipp uønskede for omgivelsene/nabolag og for resipientene.

Topografi og anleggets beliggenhet

Bedriften ligger, ifølge søknaden, i et industriområde. Selve fabrikken ligger på en halvøy som stikker ut mellom Klettsundet og moloen på andre siden. Selve terrenget er flatt før det stiger bak bebyggelsen. I søknaden beskrives følgende omgivelser:

- Avstand til nærmeste bebyggelse er 15 meter. Dette er næringsbebyggelse.
- Avstand til nærmeste bolig er 265/350 meter. Dette er fritidsbolig/Enebolig
- Råstoffet kommer fra nabofabrikk vegg i vegg. Produktet skal fraktes vekk med bil eller båt. Det er ikke lagt ved en redegjørelse angående transport.
- Det er ikke vurdert lokaliseringshensyn utfra miljøhensyn

Anlegget ligger på Uthaug med sjøområdet Bjugn fjorden utenfor.

Prosessavløpsvannet fra biproduktanlegget skal føres via Grøntvedt Pelagic AS sitt renseanlegg før det slippes ut på 25 meter like ved fabrikken. Utslippspunktet ligger på en skråning som går nordover mot de dypere områdene. Det er ingen terskel mot åpnere hav.

Bjugn fjorden

Bjugn fjorden er en bred fjord som går i østlig retning inn i Fosenhalvøya. Lengden er ca 14 km fra Kjeungskjær fyr til tettstedet Botngård. Selve fjorden er bred i munningen med dyp ned mot over 270 meter. Vest/sørvest for Kjeungskjær fyr er området preget av holmer og skjær med grunne farvann mellom. Lengre inn i fjorden er område preget av skrånende bunn og store bløtbunnsområder på sørsiden.

Det er foreslått et marint verneområde Kråkvågsvaet – Grandefjæra - Bjugn fjorden i området. Målet med vernet er å ta vare på de spesielle bunnforholdene og det rike og mangfoldige plante – og dyrelivet i området. Området inneholder truet, sjeldne og sårbar natur, store grunne områder med skjellsand og mudderbunn, rike tareskoger og koraller.

På østsiden av fabrikkområdet ligger Innstrandfjæra fuglefredningsområde. På begge sidene av fabrikkområdet ligger bløtbunnsområdet Innstrandfjæra - Brekstadfjæra (BM00120452 og BM00120451) som er en bløtbunnsområde av svært viktig verdi.

Resultater fra resipientundersøkelse ved utslippspunktet i sjø

Det er ikke tatt noen strømmålinger ved utslippspunktet. Grøntvedt Pelagic AS er pålagt resipientundersøkelse for utslippet fra fabrikkområdet. Grøntvedt Nutri AS får vilkår om samarbeid om denne resipientundersøkelsen for årene fremover.

Det ble i 2015 (MCR-M-13715 Uthaug – 1115 – Havbrukstjenesten AS) og 2018 (MCR-M-Uthaug – Åkerblå AS) gjennomført en resipientundersøkelse ved utslippspunktet i Bjugn fjorden.

Undersøkelsen i 2018 viste gode forhold ved to av stasjonene. Det var stasjonene UTH2 som ble klassifisert til tilstandsklasse II – GOD og UTH3 som ble klassifisert til tilstandsklasse 1 - SVÆRT GOD. Stasjon UTH1 som ligger ved avløpsledningen, er klassifisert som tilstandsklasse 4 - DÅRLIG.

Stasjonen med størst påvirkning ligger nærmest utslippsledningen (UTH1). Stasjonen bærer preg av den forurensende børstemarken *Capitella capitata* med hele 73,5% av antallet. Sammenlignet med

2015 har det skjedd en forverring av stasjonen fra tilstandsklasse III – Moderat til tilstandsklasse 4 – Dårlig når det gjelder faunaindeksen. Imidlertid så viser de kjemiske forholdene en liten bedring.

Stasjonen som var minst påvirket (UTH2) fremstår nærmest upåvirket. Her finner vi en dominans av forurensningsnøytrale arter som blant annet flerbørstemarken *Jasminerira* sp. Sammenlignet med 2015 så har denne stasjonen blitt bedre, da tilstandsklassen gikk opp med en tilstandsklasse. Det er økning i antall arter og en forbedring av de kjemiske forholdene.

Stasjonen lengst unna (UTH3) viser gode forhold. Her fant man dominans av forurensningstolerante arter som blant annet *Heteromastus filiformis* med hele 42,9% av artene. Sammenlignet med 2015 har denne stasjonen vært stabil med nedgang i artsantall og økning i individantall.

Rapporten konkluderte med at utviklingen i området, er at den nærmeste stasjonen har blitt dårligere, stasjonen lengst vekk har holdt seg stabilt, mens overgangssonen har forbedret seg.

Grunnforurensning

Biproduktanlegget har adresse Havnegaten 1 på Uthaug i Ørland kommune.

Området er ikke registrert i Miljødirektoratets database over eiendommer med forurensset grunn, Grunnforurensning. Dersom bedriften har gjort undersøkelser på den eller de aktuelle eiendommene skal bedriften registrere sine funn i databasen Grunnforurensning (www.miljodir.no).

Alle bedrifter som er omfattet av industriutslippsdirektivet får vilkår om at vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Hvis Statsforvalteren med

utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, kan bedriften få pålegg om å utarbeide en tilstandsrapport.

Databasen ble endret i april 2017 og nå kan bedriften / bedriftens konsulent selv opprette egne lokaliteter og legge inn data om grunnforurensning. Statsforvalteren får melding om dette og godkjenner innleggingen før denne blir synlig i databasen. Data leveres på importformat, som finnes på <http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Grunnforurensningsdatabasens retningslinjer og nødvendig veiledningsmateriale.

Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Forurensningsloven

Av forurensningsloven § 7 går det fram at ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensningen sørge for tiltak for å hindre at den inntreffer. Har forurensningen inntrådt, skal han sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den. Plikten gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Denne bestemmelsen gjelder også forurensning som er tillatt etter § 11, dersom det er åpenbart at vedtaket kan omgjøres etter § 18 første ledd nr. 1 eller 2.

Statsforvalteren kan, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning, jf. forurensningsloven § 11. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis, og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltaket for øvrig vil medføre.

Vurdering etter vannforskriften

Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Vannforskriften § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Bedriften har utslipp i vannforekomsten Bjugn fjorden. Ifølge Vann-Nett (www.vann-nett.no) er vannforekomsten vurdert til å være av typen beskyttet kyst/fjord. Den økologisk og kjemiske tilstanden er vurdert til å være god. Kategoriseringen er i hovedsak basert på data fra 2017 til 2019.

Virksomheten det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme innunder unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Statsforvalteren vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å rense eventuelt utslipp, slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes, og målene i forvaltningsplanen kan oppnås.

BAT og BREF

Biproduktanlegget for sild/makrell er omfattet av EUs industriutslippsdirektiv (IED), under bransjen slakterier og animalske biprodukter (*Slaughterhouses and Animal By-products Industries*).

BAT-referansedokumentene (BREF) fra 2005 gir informasjon om en rekke tiltak som skal tilfredsstilles for å være i tråd med BAT (best tilgjengelig teknologi). Eksempel på tiltak er:

- Miljøledelse
- Utdanning og opplæring av medarbeiderne
- Innføring av program til styring og overvåking av anlegg og utstyr
- Innføring av energistyring, samt styringssystemer for å kontrollere kjøleanlegg, belysning og støy
- Styring og minimering av vannforbruk og forbruk av rengjøringsmidler
- I tillegg er det listet opp en rekke teknikker som anses som best tilgjengelig teknologi (BAT), både for å hindre at det oppstår avfall og utslippskomponenter til luft og vann og for aktuelle renseprosesser. BREF-dokumentet kapittel 5 lister opp hva som anses som BAT for hele denne bransjen, samt tilleggs-BAT for biproduktanleggene.

Dagens krav til best tilgjengelig teknologi (BAT) er knyttet til BREF-dokumentene fra 2005. Disse dokumentene er nå under revidering. Når revisjonen er ferdig, vil det bli utarbeidet nye BAT-konklusjoner. Konklusjonene vil beskrive BAT-teknikker og stille krav til forpliktende utslippsnivåer, «BAT-Associated Emission Levels (BAT-AEL)» for hver bransje. I henhold til IED skal vilkårene i tillatelsene, og driften ved virksomhetene innen bransjen, være i tråd med BAT-konklusjonene senest fire år etter at konklusjonene er publisert.

Når revisjonen er ferdig, og de forpliktende utslippsnivåene er publisert, kommer Statsforvalteren til å stille oppdaterte krav til utslipp fra slakterier og anlegg for animalske biprodukter. Vi har derfor satt en utløpsdato på tillatelsen, til ett år etter at BAT-AEL for bransjen er fastsatt. Etter fastsettelsen av BAT-AEL, vil Statsforvalteren revidere og oppdatere tillatelsen, i tråd med BREF og BAT-krav for bransjen. Statsforvalteren vil ta kontakt med Grøntvedt Nutri AS før vi starter prosessen med revidering av tillatelsen.

Foreløpig framdrift er at det har vært et møte i European Commission om denne revisjonen i juni 2019. Det ligger en møterapport fra dette møtet på følgende nettsider; <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>. Her står det også mer informasjon om framdriften i arbeidet.

Statsforvalteren forventer at bedriften benytter best tilgjengelige teknikker (BAT) på alle nivå i biproduktanlegget. Hvis det finnes områder der bedriftens drift eller teknikker ikke er i tråd med BAT, må bedriften vurdere hva som skal til for å tilfredsstille BAT, og lage en plan for å gjøre de forbedringene som er teknisk og økonomisk mulig.

Utslipp til luft

Vurdering av BAT og grenseverdier for lukt

I BREF-dokumentene fra 2005 er det henvist til flere tiltak som bør gjennomføres, for å unngå at det oppstår lukt i produksjonen. Det anbefales at det legges inn en stor innsats for å hindre at lukt oppstår. Hvis det, på tross av disse tiltakene, oppstår lukt, finnes flere renseløsninger som er vurdert i BREF-dokumentet. I tillegg kan det siden 2005 ha kommet andre teknikker på markedet, som vil være å anse som BAT i dag.

Det er uklart om det kommer til å bli stilt krav om forpliktende utslippsnivåer av lukt i den kommende revisjonen av BREF-dokumentene for bransjen. Faggruppen har imidlertid satt opp et forslag til nøkkelparametere som de skal vurdere videre.

Statsforvalteren har vurdert søknaden i henhold til veileder TA 3019/2013 *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven* (utgitt av KLIF, nå Miljødirektoratet). Vi har konkludert med at vi setter grenseverdien på $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Dette er i tråd med anbefalte grenseverdier i veilederen, for virksomheter som ligger i nærheten av arealer med boligbebyggelse.

Luktanalyse

Produksjon av fiskemel og fiskeolje skaper lukt. Bedriften blir pålagt å ta luktmålinger 4 ganger i 2021. Viser analysene målinger innenfor grenseverdiene eller at det ikke kommer klager, så kan luktmålingene tas en gang per år. Det er viktig at prøvene som tas er fra alle punktutslipp fra bedriften og ved ordinær produksjon.

Bedriften er også pålagt å foreta en spredningsberegning på bakgrunn av den første luktmålingen.

Røykgass

Bedriften har gjennomført en spredningsanalyse for røykgass etter veileder M980. Spredningen er modellert for spredning av CO og NO₂. Med en skorsteinshøyde på 22 meter er alle parameter innenfor kravene i forurensningsforskriften.

Bedriften har også oppgitt i epost datert 14.01.2021, at størrelse på termisk tilført effekt er 4,38 MW. Anlegget kommer derfor ikke inn under forurensningsforskriftens kapittel 27.

Støy

Under høringsrunden for søknaden, kom det inn flere merknader som gikk på støy. Merknadene gikk ut på støy fra tungtrafikk frem og tilbake til nåværende bedrift og muligheter for at dette vil øke. I tillegg gikk merknadene ut på støy fra båttrafikk ved kaien under lossing og lasting.

Det foreligger ikke noen støyvurderinger i reguleringsplanen. Bedriften får derfor vilkår om å utarbeide et støysonkart sammen med Grøntvedt Pelagic AS. Støysonkartet skal gjelde rød og gul støysone i området, jf T-1442 kap 2.2.1. Kartet skal inneholde havneaktiviteten, aktiviteten ved bedriftene og tungtrafikken frem og tilbake til bedriften.

I tillegg skal det utarbeides et støysonkart som viser hvilke områder som har støynivåer over og under grensene som er satt i tillatelsen. Dette skal gjøres for Grøntvedt Nutri AS.

Begge støysonkartene skal holdes oppdatert.

Bedriften må ellers dokumentere at de holder støykravene i tillatelsen.

Utslipp til sjø

Vurdering av grenseverdier og BAT

I BREF-dokumentet punkt 5.1.5 er det satt opp en rekke punkter for hva som skal til for å tilfredsstille BAT når det gjelder rensing av avløpsvann.

I BREF-dokumentet, tabell 5.1. er det referert til utslippsnivåene som er ansett for å representere BAT. Faggruppen for denne bransjen har vurdert at disse skal være oppnåelige, hvis man har implementert alle teknikkene som er ansett for å representere BAT. Utslippsnivåene under

representerer ikke nødvendigvis oppnådde nivå innen industrien, men er basert på ekspertvurderingene fra faggruppen for bransjen.

Tabell: Utslippsnivå som assosieres med BAT for å minimere utslippene fra prosessavløpsvann for bransjen Slaughterhouses and Animal By-products Industries

Parameter	KOF	BOF ₅	SS	Totalt nitrogen	Totalt fosfor	Olje og fett
Oppnåelig utslippsnivå (mg/l)	25 - 125	10 - 40	5 - 60	15 - 40	2 - 5	2,6 - 15

Oppfølging og overvåking

Grøntvedt Pelagic AS har vilkår om overvåking etter retningslinjer i vannforskriften. Statsforvalteren har satt krav i tillatelsen at Grøntvedt Nutri AS skal delta på denne overvåkingen.

Bakgrunnen er at bedriftene har felles utslippsledning og det ønskes å se om utslippet har effekter i området.

Resipientundersøkelsene må gjennomføres av et organ som er akkreditert til oppgaven. Stasjonene i undersøkelsen skal ikke legges innenfor forslaget til marint vern.

Det forventes av bedriften at man jobber for å redusere forurensning så langt det er mulig. Utslippet i sjø forventes ikke å ha negativ effekt av betydning for bunnområdet med unntak av selve utslippspunktet. Da området er foreslått som marint vern og har et rikt sjøfugleliv, er det viktig at utslippet overvåkes og grenseverdiene overholdes.

Statsforvalteren har erfart at lossing og lasting av fisk til fiskeindustrien har medført fiskefett på sjøen. Dette vil nok også gjelde lossing av fiskeolje. Det er derfor satt krav i tillatelsen at bedriften har ansvaret for at båtene ikke slipper ut fiskefett i en omkrets av 300 meter fra havnen. Fiskefett tilgriser strendene og sjøfugl som befinner seg i område vil bli tilgriset av fiskefett. Fiskefett i fjærdrakten gjør at fjærdrakten mister sin varmeisolerende funksjon.

Selve prosessen skal være lukket. Anlegget skal vaskes to ganger i året. Avløpsvannet fra vaskingen skal gå via grovsil og fettavskiller hos Grøntvedt Pelagic AS. Statsforvalteren er litt skeptisk til at dette vaskevannet går til en fettavskiller. Bakgrunnen for det er at det kan brukes kjemikalier/vaskemiddel som løser opp fett og at det brukes store mengder vann. Dette kan ha innvirkning på renseeffekten på fettavskilleren. Det er derfor satt krav til automatisk vannmåler på utløpsledningen og det skal tas prøver at vannet før det går over til Grøntvedt Pelagic AS.

Når den nye BAT for bransjen Slaughterhouses and Animal By-products Industries foreligger, kan det være aktuelt å pålegge bedriften eget renseanlegg. Det vil avhengig av de nye grenseverdiene for BAT AEL og eventuelt resultatene fra analysene av vaskevannet/avløpsvannet fra Grøntvedt Nutri AS.

Kartlegging av grunn og grunnvann

Implementeringen av IED medfører krav om at virksomheten må kunne fremlegge en tilstandsrapport for grunn og grunnvann iht. forurensningsforskriften § 36-21.

Slik tilstandsrapport var ikke vedlagt søknaden fra Grøntvedt Nutri AS.

Statsforvalteren har likevel sluttbehandlet søknaden. Det er satt krav i tillatelsen om at bedriften skal ha løpende oversikt over forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltakene opp mot naturmangfoldloven §§ 8-12.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Ifølge databasen Naturbase (www.naturbase.no), er det registrert flere fuglearter av særlig stor forvaltningsinteresse i området. Det er i tillegg registrert svært viktig bløtbunnsområder på begge sider at Uthaug Havn.

I forbindelsen med verneprosessen for marint vern har Statsforvalteren fått god kunnskap om området.

Vi har lite kunnskap om utslipp til luft vil kunne ha effekter på naturmangfoldet, men forventer at fuglelivet ikke vil bli vesentlig påvirket av dette.

Statsforvalteren mener at vi i dette tilfellet har god nok kunnskap om mulige effekter på naturmangfoldet til å kunne gi en tillatelse etter forurensningsloven.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Statsforvalteren er av den oppfatning at risikoen for at økt produksjon i området, som omsøkt, vil gi irreversibel skade på naturmangfoldet i vannforekomsten, kan begrenses.

Det er satt vilkår i tillatelsen for å minimere slike effekter. Utslippet skal overvåkes, det skal tas prøver av utslippsvannet og utslipp til luft skal dokumenteres. Det er også varslet at ved nye grenseverdier i BAT-AEL så kan bedriften få krav til eget renseanlegg.

§ 10 – samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Hvis det over tid blir dokumentert at utslippene samlet sett ikke overholdes, kan Statsforvalteren sette ytterlige krav eventuelt redusere produksjonen.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet både til luft og til resipienten i sjø med målinger av sentrale parametere. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, som for eksempel å sette inn ekstra rensetrinn eller å redusere produksjonen.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene.

Bedriften plikter uansett å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Bedriften er omfattet av industriutslippsdirektivet og har gjennom dette krav om å benytte best

tilgjengelig teknologi (BAT). Anlegget skal benytte best tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader.

Vurdering av kommentarer til utkast til tillatelse

Før Statsforvalteren gir endelig tillatelse, er det vanlig praksis å sende et utkast til tillatelse, samt saksutredningen, på høring til bedriften. Dette blir blant annet gjort for å sjekke ut eventuelle faktafeil og misforståelser med bedriften, og at bedriften får mulighet til å gi sine kommentarer.

Statsforvalteren sendte den 27.01.2021 et utkast til tillatelsen til Grøntvedt Nutri AS. Bedriften har gitt tilbakemelding på utkastet i brev/epost datert 27.01.2021.

Grøntvedt Nutri AS sin tilbakemelding.

I epost datert 27.01.2021 skriver Grøntvedt Nutri AS at de ikke har merknader til utkastet.

Konklusjon

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsettingen av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene, sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltakene for øvrig vil medføre.

Statsforvalteren ser det som positivt at organisk avfall fra Grøntvedt Pelagic AS blir bearbeidet til biprodukter, som kan benyttes i andre produkter. For bedriften har dette økonomiske fordeler, og for samfunnet er det en fordel med flere arbeidsplasser og mindre avfall. Samtidig har slik industri noen ulemper, i form av utslipp til sjø og luft (lukt), samt mulig støy. For å minske effekten av disse ulempene, har Statsforvalteren satt noen vilkår for driften. Det er selvsagt en forutsetning at vilkårene blir fulgt.

Selv om Statsforvalteren har gitt tillatelse til drift og produksjon, er det likevel Grøntvedt Nutri AS sitt ansvar at miljøet i influensområdet til bedriften ikke blir overbelastet og at vannforekomsten forblir i god tilstand.

Endring og omgjøring

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Krav om endringer kan stilles både fra forurensningsmyndighetene og fra bedriften. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad fra bedriften skal foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Uavhengig av dette, er det satt som en forutsetning for tillatelsen at Statsforvalteren skal revidere tillatelsen i forbindelse med at det blir fastsatt nye BAT-konklusjoner, med forpliktende utslippsgrenser (BAT-AEL), for bransjen slakterier og animalske biprodukter (*Slaughterhouses and Animal-By-products Industries*).

Erstatningsansvar

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Miljøregelverk og andre lovverk

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i

tillatelsen. Statsforvalteren viser blant annet til reglene for tanklagring, jf. forurensningsforskriften kapittel 18.

For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider på internett www.miljodirektoratet.no.

Miljødirektoratet lanserte våren 2015 nettstedet www.avfallsdeklarerer.no. Bedriften må etablere en elektronisk profil på dette nettstedet for deklarerer av farlig avfall.

Tillatelse til utslipp fritar ikke fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Brudd på tillatelsen

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om utslippstillatelser er omfattet av en gebyrordning. Statsforvalteren skal vedta hvilken gebyrsats som skal gjelde og gebyret skal fastsettes på bakgrunn av tidsforbruk for behandling av søknaden. I brev datert 08.05.2020 står det at gebyret vil bli kr 99.900,-. I tillegg informeres det om at dersom saksbehandlingen medfører en ressursbruk betydelig utover det som er lagt til grunn for varslat, kan gebyret økes. Saksbehandlingen har tatt mer ressurser enn det som ble lagt til grunn. Dette på grunn av at søknaden måtte vurderes opp mot/sammen med en annen bedrift, der begge er underlagt hvert sitt IED (Industrial Emissions Directive) direktiv.

Bedriften skal betale et gebyr på **kr 169 100,-** for Statsforvalterens behandling av søknaden, jf. forskrift om begrensning av forurensning av 01.06.04 kapittel 39. Faktura til bedriften vil bli sendt ut av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtak blir gjort. Vi ber om at eventuelle merknader angående gebyr og risikoklasse sendes til Statsforvalteren innen 14 dager etter at dette varslat er mottatt.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelse etter forurensningsloven, med vilkår, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, **innen 3 uker** fra underretning om vedtaket er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. Hvis det er behov for utsatt frist, på grunn av ferieavvikling, så ta kontakt.

En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Statsforvalteren også kunne gi på forespørsel.

Berørte i saken vil få kopi av dette brevet, med alle vedlegg, i en egen forsendelse.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

May Brit Myrholt Gorseth
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven for Grøntvedt Nutri AS - Ørland kommune

Kopi med vedlegg til:

Ørland kommune Postboks 43 7159 BJUGN